

Mahjas Weefis.

Ar pašā wifuscheļiga augsta Keisara weļlešānu.

28. gada-

gahjums.

Mahjas Weefis isnahk weencris pa nedeku.

Maksa ar peefuhtišānu par paši:
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 l.
bes Peelikuma: par gadu 1 " 60 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
bes Peelikuma: par 1/2 gadu — " 85 "

Maksa bes peefuhtišānas Rīgā:
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 l.
bes Peelikuma: par gadu 1 " — "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu — " 90 "
bes Peelikuma: par 1/2 gadu — " 55 "

Mahjas Weefis teel isdots sestdeenahm no plkst. 10 fahlet.

Maksa par fludināšanū:
par weenas slejas smalku rakstu (P-tit)-
rindu, jeb to weetu, to tahda rinda eenem,
maksa 8 lap.

Redakcija un ekspedizija Rīgā,
Ernst Plates bilšu- un grahmānū-bru-
fatawā un burtu-leetuwē pee Pēštera
bāsnizas.

Mahditajs. Saunlahs šinas. — Telegrafa šinas. Gelfšemes šinas: Rīga. No Bez-Beebalgas. Kemere Wallas aprinki. Raksts ij Saun-Rofes. No Baustas. No Reel-Ruzes. No Dobeles. Kewele. Maflawa. Kreewijas armijas fahstahws. Kijewa. Harlowa. — **Aršemes šinas:** Politikas pahstais. Franzija. Londone. Ungarija. — Latweefšū dšihwe Deenwidūš-Kreewijā. — **Peelikumā:** Raupitaju meita. Zokurpupe. Graubi un seebi.

S i n a.

Ar šcho 14to mimumu eesahlahs jaunš gada-zetorkšnis un war atkal no jauna „Mahjas Weefis“ lihds ar „Peelikumu“ pastellet. No šchi gada-zetorkšna fahlot lihds gada beigahm maksa „Mahjas Weefis“ ar „Peelikumu“ 1 rubli 35 kap. un bes „Peelikuma“ 80 kap., un ar peefuhtišānu par paši: „Mahjas Weefis“ ar „Peelikumu“ 1 rubli 95 kap. un bes „Peelikuma“ 1 rbl. 40 kap.

Ernst Plates,

„Mahjas Weefis“ ihpafānceels un atbildošchais redaktors.

Jannalahs šinas.

Benefizes konzerts. Šcho fwehtdeenu, 3. aprīlī, tā is fludinajumeem redsams, Rīg. Latw. beedribā M. Alrgal lgs, šchihš beedribas dseedataju wadonis, isrihtos benefizes koncertu, us to darām fawus lasitajus usmanigus, ihpafchi tapehž, ka Alrgala lgam isdeweēs preefšch schi koncerta fadabut teizamus musikalistkus spēhkus, tā ka neweens neschehlos, us šcho koncertu nogahjis, dabuhs jauku wakarū baudit. Bes tam wehl japeemin, ka schis koncerts ir benefize preefšch pašcha dseedataju wadona, kas jaw gadeem publinus netaupa, lai ar dseedaschanas mahkflu muhs pajantrinatu un eepreezinatu. Šcho fwehtdeenu ir ta deena, kur mehš par wina publineem waram pateiktees, atnahdami us wina benefizes koncertu. Zeresim, ka koncerta jaukumam peelihdšinasēes klausitaju daušums.

Relaimes atgadijumi zaur ledus krišchānu no jumteem war til pat weegli notikt, tā tas notika isgahjuscho fwehtdeenu Ralku eelā ar muhra gabalu nokrišchānu. Treshdeenu pa pilsehtas leelo Kaleju eelu ejot, tā dširdams, fadausija no jumta krišdami ledus gabali masu Schihda meiteniti.

Wiolonistei Teresinai Iua, lihds ar winas mahti un diweem pawadoneem, aishwakar bijis gods, pehž pehdejā koncerta Wahzu amatneezibas beedribā, tikt nowestai us fawu dšihwolli, Romas weefnizā, ne wis no eerašteem tšhetrkahjaineem, bet no kahdeem diwlahjai-neem. Waj wina pee tam droščaki brauza, to netizam; bet to gan waram domatees, ka wina wehl labu reifi sawā dšihwē pašmeēees par Rīgas fawadeem juhgu-nesejeem.

Behrna lihds. 26. martā Dreilinu Schul(?) mahju eedšihwotaja, Julija Flegler, tā „Rīg.

Štgā“ lafams, pamanija, ka winas šunis laukā to steepa pa sneegu. Pahrelezinadamahs, ka ir behrna lihks, to darija šinamu polizijai. Šrahbijahs, ka lihks bij fahkrambats un fahodits, tā ka laikam jaw ilgaku laiku gulejis meščā. Šsmelleščana usfahkta.

Kurfemes pufe. No tureenes „Mit. Štg.“ pašahsta schahdus atgadijumus: Šgahjuschas festdeenas wakarū, no Tuluma us Jelgawu braukdams, Jehlahs St. ar fawu brauzamo, kas pašahweja is diweem jaktšratōs eejuhgteem bruhneem firgeem, peectureja pee Rahtskroga, gribedams firgus atpuhtinat un pats ee-eeedams krogā. Šcho brihdi isleetaja tas jaw firgu fahdšibas deht apstrahpetais semneeks Jannis L., eeshdahs ratōs un dewahs us pilsehtas puši. Pee loga stahwedams krodšineeks fahdšibu eeraudšija, neween tuhlit fahzehla trošni, bet ari isjuhdsja ahtri kahdu pee kroga peebrauktu firgu is rateem un dewahs saglim pakaf. Weidsot isdewahs sagli panahkt un fahkt, lai preefšchā buhdami strahdneeki to peeturētu. Saglis redsedams, ka nu tiks faherts, islehža is rateem un raudšija aishbegt, bet tika drihs no krodšineeka ar weena strahdneeka palihdšibu faherts un polizijai nodots. Dtrs atgadijums schahds: Kahds Jaun-Swirlaukas faimneeks R., gribedams pa Leelupes ledu braukt us Jelgawu, ledū eeluhša, pee kam firgs noslihka, bet pašcham isdewahs isglahbtees.

Maflawā pee zirkā degščanas, Salamonškim notikušcho saudejumu rehkina ap 100,000 rbl. leelu. Apdrošchinata bijuse tikai weena data. — **Pilsehtas** walde leel tanis eelās, zaur kurahm notiks Keisaru Majestetu eebraufschana, gar abahm malahm taišit tribunās preefšch skatitajeem; par plazi us schihm tribunahm buhšchot jamakfa pa 3 lihds 10 rbl.

Porchowā, Pleškawas gubernā, aprinka-

teejai nahzahs isdot 21. martā fawu spreedumu par semneeku Micheju Bogdanowu, kas bij tadeht apšuhdsēts, ka nogalinajis zaur ugumi deht atreebščanas maspilšones Stepanowas 6 gadus wezo dehlimu. Ka ismekleščana atklahja, tad pats atgadijums bijis schahds: Bogdanows fatizis kahdā deenā Stepanowas dehlimu weenu pašchu us firga jahjot, apturejis firgu, pahrphehšis sehna meh-teli un tad peelaidis pee saplehstā mehteta odures ugumi un padšinis firgu us ahtraku eeschānu, nebehdadams nekā par to, kas nu ar maso jahjeju lai noteek. Drihs mehtelis stahwejis pilnās leesmās un nabaga pušens apdedšis tik breefmigi, ka isklaidis pehž deenu ilgas gruhdas zeeščanas fawu garu. Mah-tes waimanas un atgadijuma isstahstišchana aishrahba teefneščus un klausitajus jo leelā mehrā. Šwehriatee teefnešchi atrada ap-suhdsēto pee schahs noseedsibas par wainigu un spreedums flaneja, ka tas peespeeschams us desmit gadeem pee gruhdeem darbeem.

Polijas general-gubernators, general-adjutants Albedinskis, kas ilgaku laiku wahrga atmenu šlimibā, esot tagad isahstēts un fahzīs atkal jaw atspirgt.

Telegrafa šinas.

Peterburgā, 1. aprīlī. Kroneschanas zemoniju kahrtibas isfludinajums gaidams. — Finanzministerija aishubta us Turziju delegaziju (fuhstitos), deht jauna andeles nolihguma.

Bordo pilsehtā (Franzija), 1. aprīlī. Karawihru prowianta ehlas pilnigi nodeguschas. Lihds ar ehlahm fadega ari dauds prowianta. No kam uguns zehlušehs, naw šinams.

Warsela. Wairaf tuhktoschu strahdneeku ir apstahjuschees no strahdaschanas, wini is-dara tā fawuzamo streiku.

Gelfhemes finas.

Riga. Ledus eefchanas leetā teef no polizijas 29. martā iſfludinats: „Lai ledus eefchanas breefmas nowehrstu, tad uf Rigas pilſehtas waldes noſazijunu tiks ſchimis deenās Daugavā ſtarp Grawa- un Swirgſdinſalu iſzirits ledus kaħdas 260 aħs garumā un 50 aħs platumā.

Lai no nelatmes atgadijumeem iſſargatos, tad ſchi fina wiſeem teem teef finama darita, kam minetā weetā jabrauz.

Rigas pilſehtas teatra degſchanas leetā, par kuru „Mahjas Weefi“ Nr. 12. bija ſinots, ka peħz plaſcha iſmelleſchanas ſinojuma, ſpreedums ſawilktis iſchetrās tehſes, ſchi pirma tehſe, ka „Rig. Ztg.“ ſawā 72. numurā ſino, tā ſaprotama: „Ir turams par iſſleħgtu, ka teatea degſchana notikuſe zaur gaħſes iſtezeſchanu greeſtu telpās.“

Kaſ mineto ſinojumu „M. W.“ 12. numurā laſijis, taſ lai liħdſams eewehrotu augſchejaha rindinas.

Kahdi 150 no Rigas Kreemu wehletajeem, ka „Riſchl. Weſtniks“ ſtaħta, eefneeguſchi luhgumu pilſehtas domei, lai par peeminu Keiſara kroneſchanai tiħtu dibinata Kreemu meitu-ſkola.

Sakerts ſirguſagliſ. Nakti no 24. uf 25. martu, ka „Rig. Ztg.“ ſaw, Dlai-nes Blaķanu krogā apzeetinaja ſirgu ſahdſiba deħt jaw ſodito iſchiganu J. J. liħdſ ar ſirgu, ko Leel-Gezawas ſemneeks Kriſchjahnis Borkmanis, kaſ dſiħwo Petermuſchaſ Galinu mahjās, atſina par ſawu, 24. marta waķarā iſ ne-aiffleħgta ſtalla iſſagto. J. J. leedſahs un teizahs tanī pat nakti to eemai-nijis zeķā no nepaſiħtama wiħra.

Aplaupijums. 24. martā ap plħt. 4 peħz puſdeenās 2 tehwinī iſ Babites eſara (Rigas tuwumā) uſbrukuſchi 2 zelneekem, teem atnemdami liħdſ 113 eħt. nauda un ſirgu. Cepirkumms iſſwaidijuschi pa ledu, laupitaji eebraukuschi tuweķa meſchā. Saudis driħt ween ſalaſijuschees un tad nehmuſchees pahrmeklet meſchu: ſirgus gan atraduſchi, bet ne paſchus laupitajus, kureem nu dſen peħdas.

Par aplaupijumu uf Babites eſara, „Rig. Ztgai“ peefuħtiks plaſchahs ſinujums: Brauzei biħuſchi Petermuſchaſ Kreemu mahju ſaimneeķe un winas kaħps, kuru peħdeķo tee peefuħuſchi ar ringu. Laupitaji liħdſ ſchim weħt naw uſdabuti, tikai meſchā palat dſenotees, uſeets nolau pits ſirgus un laupitaju aiſjuhģs. Weħdejais ſaſtaħweķa iſ 10—11 gadus weķa, tumſchi bruhna ſirga, wideķa anguma, un jaunahm kamantahm ar dſelſi aplalteem ſuhreem. Buħtu loti deriģs, ja waretu iſdabat ſcha ſirga un ſcho kamamu ihpaſchneekus; tad ari laupitajeem warbuħt waretu tiħt uf peħdahm.

No Bez-Beebalgas „B. W.“ rakſta: Pa-gahjuſchā pagasta teefu weħleſchana, Bez-Beebalgas pagastis pahweħleķa ſew jaunū pag. teefas preeſchſehdetaji. Jaunezejtais preeſchſehdetajis zaur pag. waldibu ſtaħdija draudſes teefai preeſchā ſawu teefas ſkriħweri, kuru taſ biħ iſredſeķis preeſch pag. teefas ween, tadeħt ka Beebalgas pagastis ir leelſ pagastis un tad pag. teefa war gan peħz liħuma ari ſew ſkriħweri nemt. Draudſes teefa ne-apſtiprinaja preeſchā ſtaħdito kandidatu, bet paweħleķa wiſai pag. teefai baħſot par pag. teefas ſkriħwera zelfchānu, pag. weķalā wa-

biſchana. Baħſoſchana 5 teefas-peeſehdetaji baħſoja weķo ſkriħweri, 2 peeſehdetaji turpretim jaunū, kuru nahloſchais preeſchneekſ biħ ſtaħdijis draudſes teefai preeſchā. Tā tad nu weenā puſe biħ 5 teefas peeſehdetaji, oħrā 2 peeſehdetaji un preeſchſehdetajis. Draudſes teefa, peħz baħſu wairuma nemdama, patu-reja weķo ſkriħweri. — Jaunais preeſchſehdetajis atlaħpahs no amata, un draudſes teefa winu ari atlaida. — Turpreti preeſch 9 gadeem jauneewehletajis teefas preeſchſehdetajis ari weens patſ iſraudſijahs ſew ſkriħweri un draudſes teefa apſtiprinaja, nebuħt nelidama baħſot peeſehdetajeem liħdſ par weħlamo ſkriħweri. Un taſ patſ draudſes kungſ biħ toreis, ka tagad. Weħl japeemin, ka ſcho-reiſ jauneewehletam ſkriħwerim ir aprinkā ſkolu mahzibaſ, bet biħuſcham tiħ draudſes ſkolas mahziba. — Tā ta leeta ir wadita liħdſ ſchim un jaunā teefa weħt naw eeſtaħjuſehs, nedſ ari ir ſinams, kaſ buħs jaunais preeſchſehdetajis. — Teefas preeſchſehdetajis ir pirmais atbildetajis par wiſahm teefas dar-iſchānahm pagastam; pirmais atbildetajis augſtaħahm waldibaħm. Teefas preeſchſehdetaja rokā un ſinaſchana ſtaħw wiſas pagasta teefas naudas buħſchānas, ka: paradu-naudas, baħremu-naudas u. t. t. Iħſi ſa-ſot: pag. teefas preeſchſehdetajam weenam paſcham ar ſawu teefas ſkriħweri ir deſmit reiſ wairaf dar-iſchānas un atbildibaſ, nelā pag. teefas peeſehdetajeem wiſeem kopā. Un ſchāi paſchā meħrā draudſes teefa ari to wiſu praſa no pag. teefas preeſchſehdetaja. Seħis atgadijeens, ka redſams, rada daſchus jo wiſ-paħrigus jautajeemus, kuru iſſkaidrojumi ir wajadſiģi un wiſadā ſinā weħleķami. Tā tad nu praſam:

1) Ka tad nu war teefas peeſehdetajam liħt liħdſiģi baħſot par pag. teefas ſkriħweri, un pee tam teefas preeſchſehdetajam tiħpat ween baħſu teefibaſ dot, ka iħ kaķram teefas peeſehdetajam?

2) Ja nu pag. teefas ſkriħweris buħtu daſchtaħt zeķams zaur baħſoſchānu, ſawſtar-piģas teefas ſchleſchānahs deħt, waj tad tur teefas preeſchneekam ta pati baħſ teefiba ween ir, kaſ iħ kaķram peeſehdetajam, un waj pagasta weķalam jawada zelfchāna?

3) Waj dr. teefa liħumigā ſinā, war at-laiſt amata apſtiprinatu teefas preeſchneeku, pag. ſkriħwera deħt, ka taſ notijis pee aug-ſchā mineta preeſchneeka atlaiſchānas?

4) Un ja nu pag. loķelki tē naw meerā, kur lai tee eefneegtu ſawu ſcheħloſchānos?

5) Kaſ ſchahħħħs gabijums nu nahl amata peħz pirmajā: waj taſ kandidats, kuruam pee weħleſchānas biħa baħſu wairakums, waj ari jaweħlē pawiſam jaunſ?

Kahdi B. Beebalgas pagasta loķelki.

„B. W.“ peefiħmejumſ: Uſ ſcheem jautajumeem jadob ſchahħħħs atbildes: 1) Peħz tagad paſtaħwoſcheem liħumeem ſewiſchla pagasta teefas ſkriħwera zelfchāna war no-tiħt tiħ zaur pilnu pagasta teefu un newis zaur teefas preeſchſehdetaju ween. Ja draudſes teefa agral reiſ apſtiprinajuſe teefas ſkriħweri, kaſ biħis tai preeſchā ſtaħdits no pagasta teefas preeſchſehdetaja ween, tad taſ biħis pretliħumigi, un par to toreiseķi paga-ſta teefas peeſehdetaji buħtu warejuſchi ſuh-dſet. Waj paſtaħwoſchā kaħrtiba buħtu zaur jaunū liħumu pahrgroķama tai ſinā, ka rakſta eefuħtitaji to weħlahs, taſ zits jautajums. 2) Pee ſkriħwera zelfchānas preeſchſehdetaj-

jam ſchim briħſcham jaw peeder iſſchleſchā-nas baħſis, ja baħſis buħtu dalijuſchahs wee-nadās dalās. Par peem. kad abeem kandida-teem buħtu triħs baħſis, tad tam buħtu pahriħwarſ, preeſch kura, triķa baħſu puķlā, baħſoķis preeſchſehdetajis. Zitaħas pahraķas teefibaſ pee ſkriħwera zelfchānas preeſchſeh-detajam naw. Turpretim zelfchānas kaħrtiba aiſķarta, ja zelfchāna tiħuſe wadita no pa-gaſta weķala. Paģaſta teefas preeſchſehde-tajam ari wajag buħt zelfchānas waditajam, jo no taħdas ſapulzes, kaſ paſtaħw iſ pa-ģaſta weķala un paģaſta teefas peeſehdetajem, liħums nelā neſin. Zelfchāna, pee kuras notikuſe taħdas kaħrtibaſ aiſķarſchā-nas, eeraugama par neſpeħziģu. 3) Preeſchſehdetajam nebiħ nelahħas teefibaſ, atlaħp-tees no amata, tadeħt, ka wina kandidats netika par ſkriħweri. Taſ naw nelahħs li-ħumigſ eemeſſis, kura deħt paģaſta amata wiħs waretu atſazitees no amata, kuru no paģaſta ſapulzes eeķelktis. Ja draudſes teefa tomehr atlaiduse preeſchſehdetaju no amata, tad par to war ſuhdſet tiħpat teefas peeſehdetaji, ka ari ziti paģaſta loķelki. 4) Pahriħuħdſiba, par nelahrtiģi zeķta ſkriħwera apſtiprinajumu un par preeſchſehdetaja al-laiſchānu eefneeķama pahri draudſes teefu gubernatoram 14 deemu laiķā, ſķaitot no ta briħſchā, kad draudſes teefas ſpreedums ſuh-dſetajam tiģis ſinams. 5) Ja kaħħs jaw apſtiprinats paģaſta amata wiħs teef no ſawa amata atlaiſts, tad preeſch wina peħz-nahzeķa eeķelfchānas ja-iſriħko jauna zelfchāna zaur jaunās paģaſta ſapulzes ſaķaulſchānu. Nelahdu kandidatu no pirmaħs zelfchānas, kaſ waretu beſ jaunās zelfchānas eeſtaħtees atlaiſtā weetā, peħz liħuma naw.

Remere Baħſas aprinki. Wilktis winu ſinā, kaſ buħs, kaſ nebuħs. Mariķas paſludina-ſchānas deena jaw pagahjuſi, kur wajadſeķa ka weķi kaudis ſaka, upeħm pluħħħs ſatiħtees, un ſneegs weħt nemaſ netaiſahs projam eet; lopu baķiba ari wiſa paģalam, ka nu lai iſteek? Taħħs baķtu pilns jautajums ſtaħ-jahs muħſu paģaſtā daudſeem preeſchā. Seħ-rojotees newar leħti ſaģaidit nahloſchu wa-ķaru, jo ſneegs arween weħt nahķa kaħt, ka ka kautineem biķa leelas puhles ar zeķa rak-ſchānu. Zeķa laiķs biķa ſcho ſeemu laħs, tā ka preeſch muħſu buħwē ſtaħwoſchā ſko-las nama wareķam wajadſiģo materialu iħ weeģli peewest. Tikai paģahjuſchais gadſ-mums liħus un zitu pķanju, iſnemot rudſas, toti maſ atneſis, tā tad pee mums leelſ naudas truħkums. Taħdā ſtaħwoķt atrobo-tees netik ween ſaimneeķeem ſķahħē, bet ari deenaſtneeķeem un walineeķeem. Deenaſtneeķu ſonaſ ir uf leķu gaħjuſchāſ no 10 liħdſ 20 eħt.; walineeki atķal ſuhrojahs, ka darba we-dabujot un ar eeķraħto nahſſchotees gruh-jauri tiħt.

Weidſot japeemin muħſu maſa dſeedatajū beedriba, kura paſtaħw no wiħru un jaħħa kura, tagad uſziħtiģi puhleķahs ſem ſkolotajū J. Trauberg kunga wadiſchānas. Ķums dſeedatajū loķu pee ſiħds, ruhpeķatees par dſeedaſchānu, ka par kaħdu daħrgu grējumu. lai ĵums nebuħtu ſawā laiķa preeſch ziteem tauteeſcheem janofarķſt. Lai gan ne-eeſpeħ-jam ſtaħtees leelahm beedribaħm liħdſi, tad tomehr ir daudſ jaħķaki ar dſeedaſchānu wo-ķas laiķu pawadit, nelā krogā ſtarp daſchā-deem kaudim. Un ĵuħs ſaħrtahs dſeedata-

jas puschkojatees, un glabajeet scho dseefmu rotu, fawds bahleninds dseedadamas.

R. Sedmalneeks.

Rakst is Jaun-Roses. No skolneekem dabuju dsirdet, ka muhsu skolotajs D. Osolina lgs muhsu pagasta skolā ar faweem skolneekem 2. martā fwinot muhsu Augsta Semes Tehwa waldbibas eefahluma fwehtkus. Tadeht lihds ar ziteem zilwekem uf tureeni minetas deenas wakara noftaigajam lihds ar faweem behrneem pee scho fwehtku fwehtichanas peedalitees. Turwumā nahkot jaw redseju, ka muhsu diwtahschu skolas nama 38 logi bija apgaismoti. Uf latra loga bija pa diwahm fwezehm liktas. Tadeht ari ap skolu bija gaischs gandrihs tā deenā. Preeksch fwezehm bija skolas behrni naudu fametufchi. Pee paschas skolas mahjas peenahkot redseju, ka ap skolu bija eglites apipraustas un balsons ar froneem ispuschkots. Uf balkona bij mahlets uf baltas drehbes, aif kuwas uguns dega silā krahsā, tee wahrdi: „Deews fargi Keifaru!“

Taisni uf balkonās augschas tahschas jeb klases logā bij islikts atkal zitads usmahlejums, kuwsch ari rahbija, lam par godu schos fwehtkus fwin. Jaun-Roses skolotaja lgs ar faweem skolneekem un ar wiseem teem, kas te bija fapuzinajufchees pee scheem fwehtkeem peedalitees. No ahra scho fihmejunu newareja ihsti labi apflattit, jo loga schlehrsti bija pa datai preekschā. Gelschpufē to apgaismoja 4 fwezes. Schē bija usmahlets leelais A. un M. un III. apalschā un kronis uf abeem weena eefsch otra wihdamees burteem. A. un III. bij farkanā, M. silā un kronis daschdaschadās krahsās krahsots. Tee nosihmeja muhsu Kunga un Keifara Aleksandra III. un winas augstibas Keifareenes Marijas wahrbus. Schee diwi fihmejumi muhs atgahdinaja, lai schodeen kopā ar wiseem plafschahs Kreemijas eedfihwotajeem muhsu augsta Kunga un Keifara pawalstneekem, kopā fawas firdis uf Deewu pazekam un no fchehliga Tehwa kuhdsamees, lai winsch muhsu Augstu Semestehwu pafarga un tam dod fchehligu palihdsibibu wisās leetās un weetās. Tadeht ari muhsu skolā wakara muhsu skolotajs D. Osolina lgs Deewa wahrbus notureja. Dauds zilweku no wisa pagasta un ari no kaiminu walstim te bija fanahkufchi, tapat tā jaw pagahjufchds gaddis schos fwehtkus noswinet. Dē zaur muhsu skolotaja kunga preekschlasijumeem fawas firdis Deewa preekschā nonefam pirmōs wakara brijhschds, tannis apdomadami, dseedadami un luhgdami: Lai Deews farga, fwehti un ustur muhsu angsto Semestehwu, tā ari to, lai mehs buhtu arweenu ustizami fawas tehwijās mihlotaji un par wisahm leetahm lihds beidsamai afins lahstitei wina Augstibas padewigi un ustizami pawalstneeki. — Deewa wahrbus wehl puschloja skolas behrni wairakbalsiga dseedaschana. Behz Deewa wahrdu tureschanas wehl labu laiku zits ar zitu draudfigi un preeka pilni skolas apgaismotās istabās farumajamees, lai jo wisu to apdomatu, ko schodeen dsirdeju fchi un redsejufchi, un kas mums tā muhsu Augsta Keifara ustizameem pawalstneekem schodeen ja-eewehro. Uf mahjahm eedameem, tas wehl nahza prahtā: laut schahdus fwehtkus wisās skolās noturetu un tā behrni firdis jaw jaunibā eedehstitei stipru jo stipru muhsu Semes tehwa un tehwijās mihlestibu, lai wisur schahdās un arweenu ari zitās de-

nās wisu luhgtu: Deews fargi, fwehti un usturi Keifaru!

No Bauksas. Jhsā laikā schein notifa diwi nelaimigi atgadijumi un diwas beskaunigas sahdsibas. Janwara mehnesi Bauksas lejas (tā sauktās wezās) judmalās kluwa kahds no zitureenes atnahzīs melderfelis zaur mifeschanos eerauts ratā un bija azumirlli pagalam. — 17. februari Zeraukstes pagasta P. mahjās kahds 80 gadus wezs wihrs pee linu mihstichanas firgus dsihdams, tā rahdabs, bijis apfnaudees un eelkuwis ratā. Winu atrada nost ar fadragatu galwu. — Raksti uf 22. februari issaga is Zeraukstes Ribu kroga stedeles Leisheem trihs firgus, kas tur par nakti guleja. Sagli labibu bij issweedufchi is raguhm un tad aifbraukufchi. Dtrā deenā weenu firgu gan dabuja meshā, bet diwi ir beigti. — Marta mehnescha eefahlumā issaga kahdu nakti P. pagastā kahdeem kalspineem, kad paschi nebija mahjās, to weenigo gosnint, ko tee trihs gadus bija audfinajufchi. Schee kalspini dsihwo nabadsibā un nespehj paschi nekahdā wihse wairs zitu gowi nopirkt. Kad draudses zeen. mahzitajs scho blehschu darbu dabuja sinat, tad tas to draudfei sinamu daridams fajija: „Ko zilweku beskauniba teem nabadsineem ir panehmufe, to lai zilweku mihlestiba wineem atkal atdod!“ Waram drofchi zeret, ka Baukseneelōs lahprahtigu deweju un palihdsjetaju netruhts. (L. A.)

No Leel-Auzes „B. W.“ raksta: Zif smalki rewid. senatora lgs mehds muhsu buhschanas pahrepehtit, tas redsams flaidri is jautajumeem, kas pagahjufcha mehnescha beigās issubtiti, deht sinu sawahlichanas par muhsu laukflohahm. Tur teef jautats par skolotajeem: kahdas tautibas un kahrtas, tur isglistots, zil wezs, zil algas dabou no pagasta un zil no kungeem; tad waj skolā telpas peetezigas, zil behrni paleel par nakti, zil eet uf mahjahm; zil mahjā mahzibu bandijufchi; zil fainneekam jamalsā preeksch skolas ustureschanas, zil kalspam; waj skolā kopā-ehschana; pehz kahdahm mahzibas grahmatahm mahja; zil mahzibas stundu par nedetu Latweeschu, Kreewu un Wahzu walodā, u. z. — Skalnu gali pee mums jaw piiki; bet lejas, pehz breesmiga negaisa 13. martā pilnum pilnas ar sneegu. Deenas jaulas, bet naktis falfst. Preeksch sehjas tas nemas naw labi.

No Dobeles „B. W.“ dabujis schahdu rakstu: Muhsu Latweeschu draudses mahzitajs, Seeberga lgs, jaw kahdu laizimu is fassimis; tadeht wina weetā Latweeschu deewalalposchannu wada schejeenes Wahzu mahzitajs Bielensteina lgs. Zaur to mehs efam nahkufchi pee reta baudijuma: pee politiskeem spredikeem. Tagad katru fwehtdeemu dsirdam nopeetmus apzerejumus par tautibahm un kauschu kahrtahm; par partijahm un partijas garu; par „daschahm awisehm“ un mahzitaju kengaschanahm. — sawā reisā ari apspredumms par „Bagalma“ passihstamo dseefminu „Bazeetiba.“ (Schai dseefminai eelawās peeminot, ir tas ahkis, ka ta issmej kuhtru glehwibu, kuwai padeweēs zilweks newihfcho aifstahwetees, pat tad, kad tam kahds neleetis nolauwa labu flawu — godu — mantu!) Bet kad nu mehs, gods Deewam, schahdus spredumms ne-efam sen laikeem dsirdeju fchi sawā mihlā Deewa namā, tad dascham weenteefigam klausitajam, kas uf

politikas lauka masat pratejs, ir gruhiti isfchirt, ko mahzitajs ihsti tur sludina.

Meweles. Preeksch tam eezelta fewischka komisija lika preekschā pehdejai pilsehtas weeteeku fapuzlei projektu, pehz kuwa Meweles pilsehta fwinehs kroneschanas fwehtkus pehz schahdas programmas: 1) deewkalposchana wisās basnijās; 2) trihs deenas pehz kahrtas swanischana ar wiseem basnizu-swaneem; 3) fwehtku-gahjeens no rahtuscha lihds Olaines basnijai; 4) korals no rahtuscha torua; 5) trihs deenas pehz kahrtas kauschu fwehtki; 6) pilsehtas nabagu pameeloschana; 7) trihs deenas pehz kahrtas teatra israhbijumi bes ee-eeschanas maksas, Kreewu, Jgaumu un Wahzu walodās. — Tā fino awise „Heimath“.

Par wakeneeku peedfihwotaju sinago likteni ihsti garā rakstā runadams, „Gesti Postimees“ pehz „B. W.“ tulkojuma faka: „Weena no wisleelalahm kaitehm ir ta, ka muhsu peedfihwotajeem naw drofchas un pastahwigas dsihwes weetās. Wini ir tā putni uf sara. Wineem nekur naw paleeloschas paspahnes. Schim truhlumam nepezeeschami wajaga palihdsibas, jo zilwekam tikai tad eespehjams sawu stahwolli pahrlabot, kad winsch sina, ka winu latrā brijdi newar isdriht is dsihwes weetās. Bet ihpaschi schajā leetā gruhiti atraft labu padomu, un schim truhlumam laikam pilnigas palihdsibas ne-atradihs, bet tahdu zilweku buhs alafsch, lam uf laukeem no ziteem jaluhdsahs mitellis. Tā tad eespehjams tikai par to gahdat, lai leelalā data peedfihwotaju eeguhtu pastahwigaku mitelli. Ka tam janoteek, par to gan laikam neweens pats newar schaubitees. Bet tā tad tas waretu notikt? Mehs no drofchas puses dabujufchi sinat, ka angstā waldbiba par muhsu peedfihwotajeem un wiam liktena labojumu jaw daudf pahrspreedufe. Tadeht drofchi tizams, ka schajā sinā wina laut ko darihs; peedfihwotajeem tikai jagaida, kamehr no waldbibas puses tiks kas issludinats. Mehs waram tikai to pahrrunat, kas pehz muhsu domahm waretu notikt. Gewehrosim papreekschu to, ko muhsu nelaika tautas wihrs Jakobsons par to runajis un kahdu padomu winsch dewis, peedfihwotajeem par labu. Winsch rakstija: Buhtu jawehlahs, ka tahds likums isnahktu, ka kataran leelakas semneeku mahjas ihpaschneekam buhtu kahda trihsdesmitā data no fawas semes jadod peedfihwotajeem preeksch apstrahdaschanas. Par to semes gabalu peedfihwotajam buhtu janualsā likums nosajita rente, jeb winsch waretu to ari par sawu ihpaschumu nopirkt. Tahdā wihse nabagi peedfihwotaji atraftu drofchaku dsihwes weetu. Schis Jakobsona padoms nemas naw tik slihts un neiffkatahs pehz sozialistu zenteeneem, par kahdu to schā zensona pretneeki grubeja peerahdit. Teefa gan, ka muhsu fainneekem, sawu mahju angstās: rentes jeb leelo parahdu deht, naw eespehjams, kahdu stuhri no semes atdot peedfihwotaju kopschana. Kad kahdai semneeku mahjai par peem. ir 90 puhrew. lauku, tad winsch waretu gan no tahs atwehlet kahdas 3 puhraweetas peedfihwotajam apstrahdat. Jakobsons dewa tadeht scho padomu, ka winsch pasina muhsu kauschu dsihwi. Tikai flaudiba un partijas naidis wareja winu schajā leetā dehwet par sozialisma isplattitaju. Mehs passihstam deesgan fainneeku, kuwi no fawas semes 2, 3, 4 un wairak puhraweetas atbewufchi peedfihwotajeem preeksch apstrahdaschanas, laut gan nekahds likums winis uf to

nespeesch, bet wini to dara no labfiridibas, lai sawu nabadfigako brahku likteni atweegli-natu. Sinams, la peedfihwotajam par to jakalpo fainneekam nolihgtais deenu flaits. Slikums pee tam ir tilai tas, la schahdi femes gabalini teel atdoti tilai uf weenu gadu, loti reti uf diwi gadeem. Nahkofschâ pawasara peedfihwotajam ja-eet atkal pee zita fainneeka luhgt kahdu femes stuhriti. Jakobsons bija to ari eewehrojis, tadeht winsch wehle-jahs, lai schahdi femes stuhriti zaur rente-schannu waj pirkfchannu nahktu uf ilgaku laiku peedfihwotaju apstrahdaschana. Kas tad buhtu labati, waj schahdu femes stuhriti pirkfchana, waj renteschana? Meh's domajam, la rente-schana labaka. Tahds femes stuhrits nespeh'j usturet weselu familiju, bet peedfihwotajam jaranga dabut wehl fahnu pelnas. Tadeht winam wajaga ari buht par eespehjamu, pee-ment zitu weetu, kad winsch to atrod. Bet kad peedfihwotajis tahdu femes stuhriti nopir-zis, tad winam dandj gruhtaki to atstah't, kad winsch zitur atrod labaku weetu. Bet par to jagahda, la peedfihwotajis tahdu femes gabalu war paturet uf ilgaku laiku, zaur to wina dshuwe ir drofchaka un patstahwigaka. Bet pirkfchana ari naw til slihta, la israh-dahs. Kad kahds nopehr kahdu masu femes stuhriti un wehlaki atrod labaku weetu jeb pelnu, tad winsch sawu femes stuhriti war pahrdot zitam. Pirzeju nelad netruhktu. Tahds ihpafschums buhtu peedfihwotajam par drofchu mitelli. Bet waj ar tahdu femes stuhriti isrenteschannu un pahrdofschannu semneeku mah-jas netaptu fashfeltas masas dalinas? Ta daschs warbuht waizahs. Daschi wezlaku eeraschu aistahwji zentuschees to peerahdit par patefibu. Bet ar to semneeku mahjas ne-buht netiftu faskalbitas, kad no tahs femes kahds stuhritis peedfihwotajam atdots uf renti waj pahrdots. Tilai neweenam semneeku mahjas ihpafschneekam newajadsetu isdot wai-ral tahdu femes stuhriti. Tahda femes stuhriti pahrdofschana tagadeja laikâ gan newar notift, tadeht la tagadejee likumi to ne-atwehle. Bet mums nebuhtu nelas tam preti, kad tahds likums isnahktu, las atweh-letu ari majalus femes gabalus pahrdot. Zil mums sinams, tad rewideofcham senatoram ari esot eefneegts dandj luhgumu rakstu schai fina.

Saundibinatai Plestawas Latweeschu sawstar-pigai palihdsibas beedribai 6. martâ bija pirmâ general-fapulze. Par fapulzes wadoni ee-zehla gimnasijas skolotaju P. Gutmana k. Pehz pasludinajuma, la beedribas likumi 25. janwari no eelschleetu ministerijas apstipri-nati, fapulzete eesgrahbtahm firidin nodsee-daja augstu laimi Augstam Reisaram. — Bija peoteikuschees 25 jauni beedri, las wiji tika usnenti, ta la beedri flaits, lihds ar beedribas dibinatajeem, schini pirmâ deenâ bija jaw 46. — Tad gahja pee waldes zel-schannas. Gezehla 12 lozektus un no scheem: par waldes preelshneeku — gimnasijas sko-lotaju P. Gutmani; par mantas finataju — mahjas ihpafschneeku J. Grinertu, un par rakstu wedeju — gimnasijas skolotaju M. Kampi. (B. B.)

Par sirgu pasta cetaji Witebskas gubernâ A. Bielenstein lgs sawâ zeta apraksta sino ta: Meh's brauzahm ar pagastu pasta sirgeem. Schi pasta ewilte ir itin laba. Proti kro-nis uf wiseem leeleem pasta zekeem pasta sir-gus tur, la pee mums. Bet leelo pasta zetu

naw dandj un ar krona pasta sirgeem newa-retu wisur noluhkt. Tad nu zaur tureenes pagasta likumeem ir nolikt, la katram pa-gastam (tee pagasti tur ir leelaki, nekâ pee mums un teel ihsteni wolosti faukti) pasta sirgi jatur. Pagasta jeb wolosta waldbiba tam, las jo mas prasa, atdod to sirgu tureschannu, un schim usnehmejam, las gan jo wairaf kahds pagasta fainneeks ir un par to dabun, la nu pehz pagasta leeluma, starp kahdeem 800 un 1200 rubleem, tam nu sirgi jadod pagasta wezakam (starschinam), pagasta skr'i-werim un pagasta ministerialam (uradnikam jeb schandarmam) par welti, proti, kad tee sawâ deenastâ brauz, un augstakeem krona eerehdneem, waj lam gubernators tahdu rak-stu un pawehli dewis, par mehremu maksu, 2½ kapeikas par sirgu par wersti. Ta nu war wisur no weena pagasta nama uf otru noluhkt un tapat uf wisahm pilsehtahm, uf wisahm dsel'szketu stazijahm, jeb tur grib. War-buht la schi eerikte pagasteem nah't dahrgaki, nekâ pee mums, tur pagasti pehz ihpafschas israkstischannas un pawehleschannas pastus dob pehz fainneeku rindas. Bet zil atkal pee mums zaur tam laika kaweschannas un zil-weku isdanzinaschannas, un jadomâ, la muhsu pagasti ar laiku wisas tahdas leezibas labati ari ar naudu aismafahs, nekâ paschi tos dar-bus daridami. Un warbuht la ta nauda, lo Witebskas pagasti par teem sirgeem maksu, ari naw wis til aplam leela, kad leel wehra, la tee pagasti jeb wolosti tur ir jo leeli un til un til tuhstofschu dwehseles flaita. Kad tur tos sirgus gribetu mellet no fainneeka, las pahri juhdes no pagasta nama nost, — ta leeta nebuhtu isdarama. Dabujam labus sirgus un labus ratus, pehz Kreewu modes uf federohm, bet tomehr nekratija, jo kurwis un sehdeklis schuhpojahs brangi uf diwi ga-rahm kahrtihm starp preelshas un palakas asihm.

Rastawa. Zigahnjuschâ rudeni is Sweni-gorodas aprinka bija ispauduschahs sinas, la plehstigs swehrs, laikam tihgeris, usbruh-let zilwekeem. Lai scho plehstigo swehru da-butu saguhstet, tad jaltis tika isrihktas un beidsot ari isdewahs swehru noschaut. Ne-bija wis kahds tihgeris, bet leels wilks, jeb taisnibu falot, nofirmojuschahs weza wilka mahte. Pee tureenes laudim nu ir loels preeks, la wini no schi swehra tikuschu wakam.

Kreewijas armijas fastahws 1881. gadâ bij: generaku, schtaba un oberofizeeru 33,782 apafschlareiwu 858,275. Gada laikâ istah-jahs 2650 ofizeeri un 270,161 apafschla-reiwis, un peenahza klast 1918 ofizeeri un 224,370 apafschlareiwu, ta la 1882 gadam bij: 33,050 ofizeeri un 812,484 apafschla-reiwu.

Rijewa. 20. martâ nonahwejahs knaseene Natalja Timofejowna Schachowflaja, netahku no Rijewas stazijas pamefdamahs sem brau-zeena, las nahza is Kurskas. Paschonah-wetajas wahrdi isdabuja no kahda raksta, lo atrada winas kleites keschâ. Schis raksts 28. janwari 1883 bij dots no Romnu see-weeschu gimnasijas kuratorijas un atraidija knaseenes luhgumu, to peement par minetahs gimnasijas seeweeschu rofdarbu skolotaju. Uf malahm bij peefihmejami no paschas nelaites rolas; par peemehru: „Weetu juhs, lungi, newareet isgahdat, bet zelt kaunu, to juhs proteet.“ Tad zita weeta: „Luhdsu telegra-fet knasam Aleksejam Swowitscham Schachow-

skajam Slawianskâ, la mans behls, wina behrna behrns, nomiris un la naw neweena, las no ta luhgs kahdu mantibas daku.“ Ari 2 rublus atrada keschâ, ar nofazijumu, tos isleetat preelsh laimes wehlejuma telegram-mas minetam knasam. — Sihfaku sinu par nelaiti wehl truhkt.

Harkawa. Wisa pilsehta istrauzeta zaur ahrlahrtigu fleplawibu. Pilsehtas widu atro-nahs Bortlewitscha restorazija. Sefchas deenas atpakat winsch bij usteizis sawam lihdsfchi-nigajam busetschikam, Ischumas semneekam Nikolajam Semenowam Krasnikowam. 26. martâ jaunais busetschiks, ismelledams kahdu tumfchu koridoru, tur atrada nonahwetus: Krasnikowa seewu Mariju, 10 gadus wezo dehlu Kristoforu, 8 gadus wezo meitinu Zrimu un Marijas Krasnikowas firmo tehnu Je-simu Biskarewu. Wisi lihki breefmigi bij sakapati: firmagalwim kahjas bij nozirstas un rumpis eebah'ts muzâ. Nofeedsneeks jam apzeetinats un ari atfinis sawu noseegumu, isflaidrodams, la seewu, kura dshwojuse ne-godam, nonahwejis aif greisfirdibas, bet wi-nas tehnu aif eenaids; behrmis pee tahs paschas reises ari nofittis lihds. Nofeedsneeks pehz padarita noseeguma bij nodfines bahrdi, lai til weegli nebuhtu pasihstams. Tagad sinams sehsh drofchâ weeta.

Ahrfemes sinas.

Politikas pahrstats. Wahzijas bundes rahte, la „Nordd. allg. Ztg.“ sino, esot nospre-duse isstrahdat jaunu preelshlikumu par la-bibas tulu pa-augstinajumu. Daschi muishas ihpafschneeki, las wehlahs fadsiht labibas ze-nas Wahzija wehl augtati, bija isrihkojuschi kahdus luhgumus, kurds tahds pa-augstina-jums tika luhgts, un uf scheem luhgumeem bundes rahte tagad atfauzotees. Schi fina no jauna peerahda, la Bismarka pastahwi-gee zenteeni iseet uf to, padarit muishas ih-pafschneekam kahdu labumu, kaut ari naba-dfigakeem laudim zaur to buhtu jamirft badâ.

Kâ sinams, tad Zhru partija schewahs di-wâs leelas dakas. Weenu no tahm fahz par homeroleescheem (paschwaldibas partija), waj ari par femes lihgas partiju. Winas swa-rigalais wadonis ir Barnels. Pee schihs par-tijas peeder Zhru tautas leelakâ daka. Schi partija grib zihnitees ar likumigeem lihdsel-leem. Pee Zhru partijas otras dakas skai-tami wiji tee, las peeder pee daschadahm fle-penahm fabeedribahm preelsh noseegumu waj breefmu darbu isrihkofschannas. Agraf scho partiju fahza par feneescheem. Tagad schis wahrds teel masaf leetots, bet katra stepena fabeedriba fahzahs ar sawu sewischlu wahrdi. Weena fahzahs par nepahrwaramcem, otru par Zhru brahlibu, treschâ par dinamita beedribu u. t. pr. Wisas schihs fabeedribas atfazijuschahs no likumigu lihdselku leetofcha-nas, bet domâ zaur wisadeem noseegumeem, fleplawibahm, dedsinajumeem, dinamita sprah-dseeneem u. t. t. peespeest waldbibu, darit wi-nahm pa prahtam. Pee schihs partijas pee-der til kahda masa Zhru daka, bet kad wina flehpjahs no Anglu waldbibas un dabuhu pastahwigu palihdsibu no Seemeku Amerikas Zhreem, tad waldbiba nahkâhs deefgan gruhti to isuhzinat. Pee schihs partijas Zhru tauta pa leelakai dakai nenem nekahdas dalibas un neweens prahtigs Zhre's pee tahs nepe-dalahs. No tam war domat, la schi Zhru partija gan wisai ilgi nespehs turetees, bet

ar laiku tiks izmēģināta, ja nelabuma šāne Zbrīja zaur prahtigahm pahrgrosibahm buhs isdelbēta.

Anglijas valdības preekščlikums sprahg-stošču weelu leetā ar nedrēdetu ahtrumu isgahjis zaur abeem parlamenta nameem un tizis no lehnineenes apstiprinats, tā ka palizis par likumu. Schis likums nosaka strahpes darbus no 2 lihds 20 gadeem ne tik tahdeem, kas peedalijuschees pee dinamita sprahdseenu isrihšochanas, bet ari tahdeem, kas isgatawojuschi kahdas sprahgstoschas weelas, jeb tur tahdas pee sewim, bes ka tee waretu peerahdit, ka eegahdajuschees dinamitu likumigā wihse preekšč atkanteem mehrkeem. Bes tahda likuma daschu reis teefas newaretu sobit dinamita fagatawotajus, waj turetajus, ja teem newareja peerahdit, ka nodomajuschi isrihšot noseedsibu, kaut gan katrs wareja buht pahreelinats, ka tee zita mehrka pehz nebija eegahdajuschees sprahgstoschas weelas. Schis likums no wiseem atsihts par tik wajadsigu, ka ari Zbru deputati, kas fenaf melleja nowilzinat latru pret Zbru noseedsneekem isdodamu likumu, scho reisu atturejajs no pretoschanahs, tā ka likums 24 stundās bija gatavs. Uf teem dinamita turetajeem, kas sakerti eepreekšču jaunā likuma isdoschanas, pehdejais gan naw issteepjams, bet buhs spehzijs preekšč wiseem nahfoscheem dinamita noseedsneekem.

Fransija. Awises sino, ka Orleanu printšchi esot pa dafai pahrdewuschi sawas muischas, pa dafai uf tahm usnehmuschi naudas, zif tik bijis eespehjam. Uf winu muischahm tagad esot 75 mikonu franku leels parahds. Naudas aisdeweji pa leelakai dafai esot ahrsemes kredita beedribas. Misnehmums, ka saprotams, naw notizis aif naudas truhkuma, bet lai waretu issargatees no muischu atnemšanas zaur waldbibu. Ja p. peem. waldbibas groschi nahktu radikalu rolās, tad weegli waretu notikt, ka Orleanu printšcheem atnemtū winu muischas, tā tas jaw reis notizis keifara Napoleona III. laika. Ja nu muischas apgrehtinatas ar parahdeem, tad pasaudejums zaur winu atnemšanu nebuhu leels (jo parahdi uf muischahm paliktu spehla) kaut ari muischas nahktu waldbibas rolās). Misnemto naudu printšchi paglaba ahrsemē (par peem. Anglu bankā), waj kaut kahds naudas papihros, kurus war weegli aifwest no weenas weetas uf otru. Ja apstiprinajahs fina, ka Omales herzogs pahrdewis Schantili pili, tad gan jadoma, ka Orleanu printšchi turpmal nodomā wairaf ufturetees ahrpus Franzijas, lai nestahwetu pastahwigi sem Franzuschu waldbibas azim.

Lesepša lgs no sawa zetojuma pa Aldschiru atkal atgreesees. Pehz pamatiga Saharas tuknescha ismeklejuma Leseps nahzis pee atsihšochanas, ka juhras dibinajums deenwidds no Aldschiras un Tunises panahkams bes dandj grehtumeem. Tik wajagot mineto Saharas tuknescha dafu pataisit wehl drusku dsitaku, un tad zaur isrokamo kanalu eelaist winā is Widus juhras uhdēni. Zfrakt scho tuknescha dafu dsitaku, esot deefgan weegli idarams, jo smiltis tur esot 73 meteru dsikas un winas warot ismelt ar bagaru-maschinahm. Simts bagaru maschinu ispidischo to paschu darbu, ka 100,000 strahdneeku. Tik naw skaidri saprotams, ka Leseps nodoma aifwest projam ismeltahs smiltis. Warbuht tas idarams ar pagaidu

dselsszeta palihdsibu. Tahdi dselsszeti tad wispirms buhtu ja-usbuhwe. Weetigea Arabeeschi wisur sanehmuschi Lesepu toti laipni. Leseps schinis deenās nonahks Parisē un zels sawu projektu waldbai preekščā. Kā finams, waldbiba pagahjuschā gadā jaw reis bij eezehlusti komisiju, kas apspreda jautajumu, waj eespehjam un derigs, pahrwehst mineto Saharas tuknescha dafu par juhru. Komisija toreis atraidija projektu. Bet eewehrojot Lesepša swaru tahds jautajums, gan waretu notikt, ka waldbiba eezet jaunu komisiju preekšč leetas pamatigaka ismeklejuma.

Londone. Anglu awise „Teims“ pastahsta schahdu sawadu notikumū par butšochanos. Preekšč kahdahm deenahm pee katoku garidsneeka J., kas zaur saweem spredikeem starp saweem klausitajeem pee dahmahm leelu patišchamu eemantojis, eenaht jauna, mihliga kundse, melnās truhwes-drehbēs gebrufsees un ar asarahm azis. Kad garidsneeks J. pehz winas wajadsibas prasa, tad wina stomidamahs atbild, ka winai par leetu jaruna, ar kuru winas wisa dsihwes laime stahwot sakarā; bet schi winam, sawam dwehsetu ganam, tikai tad warot sawu noslehpumu atkalt, ja winsch apsolotees, pee schihš uf mahjahm nonahkt, tur wina tam sawu noslehpumu atkalschot un sawus grehtus isfuhdsechot. Garidsneeks J. tura par sawu swehto peenahkumu, nahfoschā deenā nostai-gat pee minetahs kundses. Mihligi nosardama un druzin nokanedamahs jaunkundse isteiz, ka schi winu, sawu dwehsetu-ganu, neissakami mihlejoj. Garidsneeks J. atronahs nepatihlamā stahwohli, winsch nesina, ko darit; bet jaunkundse winam schini leetā parahda zelu. Wina saka, ka wina sinot, ka winsch, katoku mahzitajs buhdams, nelad newarot prezetees, un wina ari sawu mihlestibu gribot lihdsā kapā nemt, bet winsch tai schkiršchanos atweeglinatu, weena paschu reisu winu nobutšochams. Schi mutite buhschot winas behdu dsihwē weeniga preeku atmina. Jaunais garidsneeks J. bija firdi aisgrahbts un sewi pahrwaredams nobutšochaja jaunkundsi. Ar asarahm azis jaunkundse pateizahs un atwadijahs. Pehz kahdahm deenahm garidsneeks J. dabuhn wehstuli, kurā eelchā fotografijas bilde, kas israhda, ka winsch ar mineto jaunkundsi butšochajahs. Wehstule stahw rakstis, ka bes schihš fotografijas bildes wehl 11 pataisitas, ko winsch warot atpirkt par 200 rbl. gabalā, lai tahs pasaulē ne-isectū. Garidsneeks J. schim brihšcham ar jaunkundsi islihgstot par pirkšanas zenu.

Ungarija. Grafa Mailata fleplawibas leetā Beschtes awises sino, ka apzeetinatais leib-ufars Berez esot alsinees par wainigu pee fleplawibas. Winsch esot kopā ar diweem ziteem nogalinajis grafu Mailatu aif atreebschanahs par daschahm strahpehm, kurās nokautais bij wineem uslizis. Kā sauzahs minete diwi fleplawibas beedri, awises wehl nesino. Kahds pamats, schim sinojumam, wehl janogaida. Mailata agrakais fulainis Spanga, kuru tur par weenu no wainigeem, wehl naw no polizijas sakerts.

Australija. No Melbornas sino, ka tur esot isdibinata maschina, ar kurās palihdsibu warot pa telegrafu — redset. Lihds schim wareja pa telegrafu rakstīt un runat, bet uf tahm domahm, ka ar telegrafa spehku waretu ari tahlumā redset, wehl neweens nebij nahzis. Waj sinai pateesi kahds pamats, jeb waj ta

tit kahda awischi pihle, to wehl newar sinat. Melbornas awises stahstot, ka ar jaunās maschines palihdsibu esot skaidri warejuschi redset sirgu skreeschanos, kas notikuse kahdā zītā pilsehtā. Jauno isdibinajumu sauzot par „elektroskopu.“

Latweeschu dsihwe Deenwidus-Kreewija.

(Statēes Nr. 12.)

Deenwidus gabalā turpreti ir schahdas gubernas: Besarabija ar gub. pilf. Kischinewu, Kersonas g. ar gub. pilf. Kersonu (schai gubernā atrodahs diwas pilsehtas — Nikolajewa un Odesa, kurahm ir paschahm sawa walde, t. i. kurās nestahw apalsch Kersonas gubernas waldes), tad Zekaterinoflawas gub. ar gub. pilf. Zekaterinoflawu, Taurijas gub. ar gub. pilf. Simferopoli un Donas kasaku-seme ar leelako pilf. Nowotscherkasku.

Zeisla atrodahs Kaukassijas gabalā, Kubanas oblastē. Pee Zeiskas it tuwu pee-ect ari Zekaterinoflawas un Donas kasaku-semes robeschas, tā ka no Latweescheem, kuri scheitan apmetuschees uf dsihwi, daschi atrodahs Kubanas oblastē, daschi Zekaterinoflawas gubernā un daschi atkal Donas kasaku seme. Kubanas oblasti sauz ari par Melnās juhras kasaku semi, tadehl, ka wina peeder pa leelakai dafai Melnās juhras kasakeem. Deenwidus-Kreewijas strehks ir no Widsemes kahdas 2000 werstes tahlu uf deenwidus rihta pusi. Zitas weetas no schi strehka ir gan labu teesu tuwal nēla 2000 werstes, bet zitas atkal dandj tahskat. Wifas Kreewijas platums, no seemeekem lihds deenwideem, taisnu lihni nemot, teel rehfinats uf 4200 werstehm.

Pirmee Latweeschi, kuri scheitan uf dsihwi nometuschees, bija wisu to gabalu no Widsemes lihds Zeiskas, jeb no Baltijas juhras lihds Mowas juhrai ar saweem kumelineem nobrautuschu. Pagahjuschi zekā kahdi diwi mehneschi. Tagad scho zelu brauzot, winsch isleekahs toti ihšs un weeglis: ar kahdeem, wehl ne pilneem 30 rubteem, war no Rigas isbrauzot, jaw pehz tschetrahm deenahm Kostowā waj Taganrogā pee Mowas juhras tikt. Brauschana isleekahs weeglaka nēla no Rigas lihds Wallai. Pee Zeiskas dselsszeta naw. Kad lebus istufis, tad eet ildeenas garainu-lugi ar pasaschireem un mantahm starp Zeisku, Mariupoli, Taganrogu un Kostowu. Brauschanas maksa pa juhru man isleekahs scheitan lehtaka, nēla Baltijā, par peemehru no Kostowas lihds Zeiskai ir wairaf kā 100 werstes; maksa tomehr isnahkt prastajā klasē brauzot — 75 kop. no zilweka.

Klimats.

Daschi no scheitan dsihwojoscho Latweeschu radeem esot no Widsemes rakstidami prastjuschi: waj kaschokus ari buhtu wajadsigs lihdsi nemt, jeb ne, no ka redsams, ka schi puse teel no dascheem siltaka tureta, ne kā wina ir. Wafarā ir gan scheitan ihsti siltā seme, kas jaw redsams no tam, ka scheitan war pilnigi eenahtees dandj siltu semju augli: tabaks, aprifosi, kukuruhša, melones, arbusi, wihna-stahdi u. z.; bet seemā ir atkal labi siltis kaschoks gaušchi derigs. Seema ir gan ihfaka nēla Widsemē: wina pastahw no dezembra sahuma lihds februara beigahm. Ir bijuschu gadi, p. p. 1879., tur gan 6.

februari ir warejuschi eesahlt labibu seht. Tagad, kur es schihs rindinas rakstu, ir jaw 19. februaris; bet laulka ir sneega deefgan, ari salnas netruhtst, ihpafchi naktis. Pawafardos un rudendos ir scheitan gauschi patihtams gais. Debess ir skaidra, naktis siltas, wehji ari naw stipri. Wafara tilai ir drufzin faufs un karits, bet ari ne wifai. Na bij lasams laikrakstos par Widsemes isgahjuscho wafaru, tad scheitan nemaf naw karstaks. Naktis scheitan ir labi siltas; isgahjuscha wafara Neaumura (Neomira) termometers reti kahdu nakti rahdija apafsch 20 grahdu siltuma. Schè aug bes mineteem siltu semju augeem ari: kweeschi, meeschi aufas, lini, kanepes, prosa, faules-pukes, no kuras speesch elu; aug abbeles, bumbeeri, kirschi, pluhmes un daschi ziti augu-fohi. Meschu scheitan pawifam naw. Koki preesch leetahm un buhwes teel peestelleti no Gelsch-Kreewijas. Lihds Zarizinae eet pa Wolgas upi un no tureenes pa dselsszoku uf Donas upi, pa kuru tad nonahl lihds Rostowai. La ari tabtak lihds zitahm Afowas juhmalas pilsehtahm. Uf Odesu un Astrachanu eet fohi — uf pirmo pa Dnepras upi, uf otro tairni pa Wolgu. Klimats, la finams, ne-afkarajahs weenigi no faules (ekwatora) tumuma jeb tabtuma, bet grosahs ari pehz dashadeem apstafkeem, kwi war pastahwet eelsch kalneem un lihdsenumeem, la ari war mekleti tikt leelaka jeb masakà attahkuma no leelakahm juhrahm u. t. pr. Ari Deenwidus-Kreewija klimats uf tahm paschahm platuma grahdahm naw weenads. Weetahm ir aultaks, weetahm siltaks.

Zeli.

Zelus scheitan neweens netaisa. Tee grosahs pehz laila: ja laiks ir faufs, tad scheitan wisi zeli un zelini ir falihdsimi ar Widsemes schofejahm, t. i. gauschi labi. Kalnu te naw, grahwju naw, upischi un esaru ari ir gauschi mas, ta la ihpafchi duhschas ufprawitajeem, zeka dodotees, naw dauds jadoma par kalla lauschanu; kad til duhscha ir weeta. Bet kad leetains laiks, kahds scheitan gan til beeschi ne-atgadahs, tad la fazit jafala: „Ne uf preeschu, ne atpakal; kur esi, kur stahwi!“ — Schejeenes wirseja melna semes-kahrta, kad ta jamirkufe, lihpe wehl wairaf ne la Widsemes mahls. Mitens aplihp ihfa laila til tabtu, la isskatabs no weena gabala la tezihls. Dashas pilsehtas ari scheitan neteel nelahdi zeli jeb eelas brugetas; ta par peemehru Zeiska. Leetainà laila ir deefgan gruhiti par eelu tikt pahri Niskhos pabraukt ne buht naw eespehjams. Schahds atgahjumds weenigi wepri un juhlas netrauzeti israhda fawu kurahschu, waj nu kahdus iskritumus pa eelahm famelledamas, waj ari bes kahdas wajadfas, ar schwihtigi fazeltahm spurahm pa eelas widu eedamas, gludos wehderus pa dubleem willdamas un illatru tilai sawa, ziteem nefaprotama waloda usrunadamas. Zeiska pee tam nebuht naw gluschi masa pilsehtina; winà flaitahs lihds 30,000 eedshwotaju, t. i., kahdas desmit reises leelaka, nekà Zehhis Widsemè. Rostowà un Taganrogà ir jaw brugetas eelas.

Eedshwotaji pilsehtas un laulds.

Scheitan, la ari wifa Deenwidus-Kreewija, dsihwo masakas dalas iskaijuschahs dashadas tautas: Kreewi, Masfreewi, Wah-

zeeschi, Latweeschi, Armeni, Ebreeschi, Greeki, Tatari, Turki un Ischerkesi, no kurahm tautahm pehdejahs feschas wairaf pilsehtas un leelakas jahdschahs usturahs. Leelaka dala no schi apgabala ir peederejusi agraf Tatareem un ir Kreewijas wara tilai preesch kahdeem simtu gadeem kuwusi. No ta laila tad ari zitas tautas ir eesahkuschas scheitan uf dsihwi nomestees. Bet ihpafchi beidsamds gaddos eet schejeenes eedshwotaju flaits ah-treem solem uf preeschu, las zelahs zaur eenahzejeem is zitahm pusehm. Preesch 20 gadeem ir bijuschi scheitan plawu gabali (stepes), kur 40 werstes nobrauzot naw bijis eespehjams neweemu usartu wagu eerawdsit; tagad turpreti tee paschi gabali ir ta apstrahdati, la newar weetu atrast, kura nebuhtu usarta. Pilsehtneeki scheitan dsihwo tapat gandrihs la Baltijas pilsehtas: dsenahs pehz dashadahm mahzibahm un isgihtribahm, gehrbjahs smalki, lasa laikrakstus, isrihko weefibas wafarus un teatrus, eet weefnizas, ne-aismirst ari basnizas, la jaw nu kuram eespehja un griba.

No wifahm scheitan dsihwojoschahm tautahm leelako flaitu ispilda Kreewi un Masfreewi. Wini atrodahs wifos amatos un darishanahs; tadeht ari wispahrigu darishanu, la ari fatikmes waloda ir — kreewiska. Pee Kreeweem ari wairaf la pee wiseem ziteem ir tas teizams eeradums: dsihwot pascheem un atkaut ari ziteem dsihwot. Es nekad ne-esmu dsirdejis, la Kreewu teefnesis buhtu kahda prahwas weschana faweem tauteescheem preeschrofu dewis, jeb ari kad kahds Kreewu saglis buhtu ziteem wairaf sabsis, nefa pascheem Kreeweem. Wifahm tautahm scheitan warbuht pilniga tehwiya, isnemot Ebreeschus, kureem dashas teefibas neteel atkautas, la tas jaw wispahrigi ir finams. Gewehrojams ir tas, la wisi schejeenes eedshwotaji dsenahs uf jaunalahs pa-audses isskoloschahu. Ir deenastneeki un deenastneezes, kwi ar wifu sawu knapo lomi tomehr eespehji fawus deklus un meitas re-afskolu-, jeb gimnasiju mahzibahm zauri west. Na wifas tas ir eespehjams tilai ar leelakahm gruhtribahm preesch pascheem wezakeem, tas protama leeta. Sahdsibas un fleplawibas scheitan, kaut ari gan atgadahs, tomehr ne wifai beeschi; man isleelahs retal nefa Baltija. Agraf gan esot schai widu nedroscha dsihwe bijuse, ihpafchi naktis; bet tagad tas wairaf mas teel dsirdets. Naktis lailos spehse scheitan ewehrojama lomu leelako jahdschu un ari dashu pilsehtu puischi fa-eedami, fleegdami, wifadi ahledamees un dsheedadami, waj nu weeni paschi, waj ari kopà ar meitahm. Weetiga polizija gan schahdas ahstishanahs ne-afkauj, bet ari newar winas apspeest, kaut ari dashus zeeti fanemtos puischus kreetni nostrahpe. Wifai schai nebuchhanai tomehr ir ari fawus labums, la to dashi apgalwo. Apsahrt stahgadami, strahpejot uf to stingrakw tabdus zilwekus, kwi, waj nu sagshanas jeb ari zitu sawu nodomu deht, wimu apgabalds eelkuhtot. Sagli no wineem stipri bihtotees. Atrodahs ari dauds tabdu meitu, kuras minetas puischi fa-eeschanas, waj nu nedrihtst, jeb ari negrib eet; schahdahm meitahm puischi alafchin fawas duftmas rahda zaur to, la nosmehre ar darwu tahs mahjas, jeb to mahju wahrtus, kur schahdas meitas usturahs. Mahju faimneekem noteel zaur tabdu

nosmehreshanu daudseis deefgan leela schahde; wajag wifu mahju list no jauna baltot, preesch lam usleeta darwa papreesch gruntigi ja-iskafa, las ne il latru reisi ir til weegli padarams.

Lanku apdsihwotaji scheitan, isnemot wezakas jahdschas un Wahzu kolonijas, dsihwo masakos pulzinds — pa 3, 4 waj 5 faimneeki weenà zeemà. Dsihwo ari pa weenam. Schahda wihse apdsihwotahs weetas teel nosauktas par hutoreem, pehz Kreewu wahra „xytopz“, las nosihme sehtu, jeb zeematu, (pa wahziski — Landhaus). Ari Latweeschi dsihwo schahds zeematos. Laikrakstos waj ari wehtules dashreis teel runats no Latweeschu kolonijahm; bet tahda nosaukschana nebuht naw riktiga un zaur to war zeltees neriktigi spreedumi pee tahdeem, kwi to wahrdi „koloniju“ riktigi faprot. Latweescheem, zil man finams, wifa Kreewija naw neweenas weetas, kwi pehz pateefibas waretu pa koloniju nosaukt; Wahzeescheem tabdu ir wairaf. Schai apgabala ween ir kahdas tchetras. Ta zeematos, la ari kolonijas jeb ari jahdschahs usturotees atlez sawi labumi, ari sawi siltumi, la to mehs pehzaf labal waresim eestatit. Tilai waru peeminet, la jahdschas jeb kolonijas naw wis wifur eetaifamas, tadeht la preesch tam ir wajadfigs wairaf semes weenà gabala.

Peknas awoti.

Gewehrojamafee peknas awoti scheitan ir: semkopiba, sweja, tirdsneeziba, lopu audschana un sibil-amatneeziba. Fabriku, ihpafchi schai apgabala, naw nelahdu, isnemot Rostomu, kuras ruhpeeziba un tirdsneeziba beidsamds gaddos misu solem uf preeschu eet. Semkopiba teitan atmet to leelako peknu. Zeiskas pilsonu leelaka dala nodarbojahs ar semes kopschamu. Ari dauds tirgotaji dara to paschu: wini nomà waj ari pirl leelakus semesgabalus un isdod atkal par dahrgaku maktu ziteem, kureem ir masak pee rokas, jeb ari, kwi naw riktiga laila pratufchi tumofu fakert. Dauds reis apstrahda tirgotaji fawus semesgabalus ari paschi ar no sewis uf algu peenemteem laudim. Dashu ir semi nopirkuschi, par kuru jaw pehz trihs gadu rentes sawu aismalfato naudu eedshwuschi. Bet pee tahdahm pirlschanahm scheitan wajaga buht toti apkehrigan, zitadi war ari aismalfat til dauds, la rente par semi neeenes ir isdota kapitala intreses. Seme scheitan neteel mehflota, ja ari to dara, tad tas mas ween fo lihds. Semes pahrlaboschana noteel zaur to, la wimu atstahj kahdu gadu atmata, jeb ari ganekli. Ihpafchu ganekli scheitan ari naw, bet tilai atmata atstahja seme. Dauds weetas teel seme isgadus no weetas apstrahdata, zaur fo wina paleel til ne-augliga, la pehz neelas ne-aug un ir grihot negribot ja-atstahj atmata. Dashu reisi teel scheitan sehts uf pawifam ne-artas semes; tad teel fehlla weenreis aparta un noezeta, ar fo tad ari fehshanas darbs ir pahbeigts. Teel ari sehts uf weenreis usartas semes. Divi reises arts neteel nekad. Arschana scheitan gan ir gruhkala nefa Widsemè. Melnahs semes kahrta ir 3—6 pehdas beesfa ar mahlu apafschà; bet schi melna seme ir la ar taukeem fajaukta — labi sibilsta, ta la preesch arschanas teel leetoti 2 lihds 6 sirgi pee weena arkla. Dashu, ihpafchi Kreewi, ar ari ar wehrscheem, no kur

veem leel lihdj 8 gabali pee weena arfla. Pee arfchanaš ir alaſchin divi zilweki: weens dſen ſirguš, otrš walda arflu. Labibaš ſa-wahſchana, lā ari kulſchana tagad jaw dau-dſāš weetāš teef iſdarita ar maſchinahm, zaur ſo teef aiſtaupitš zilweku ſpehtš, kurſch wa-ſarā ſcheitan ir dabujamš tikai par dahrgu maſku par 1—3 rubli par deenu.

Sweja ari ſcheitan atmet labu pelnu. Swej-neeki ſchirahš diwāš dafā: tahdōš, kivi ſwejo wiſu gadu un ar wairaf zilwekeem, un atkal tahdōš, kivi tikai ſeemas laiķā pa diweem waj wairaf kopā ſametufcheeš uſ ſweju iſeet. Birnee maſfa daſchāš nodofchanaš Melnaš juhraš kaſakeem par labu; otrree turpreti ne-maſfa par ſweju neſahdu nodofchana. Sweja, par kuru ſchē runatš, teef weſta Moſwaš juhra, kura ar wiſadahm ſiwim ir deeſgan bagata. Leelaka dafa iſſwejoto ſiwju teef pahrdota uſ Gelfch-Kreewiju. Ja ſeemas laiķā leelaš wehtraš uſnaht, tad zelahš ſwej-neekeem leela ſlahde: lihdj ar ledu teef ſa-plehſti tihli un ziti daitti; eet bojā ſirgi ar aiſjuhgu, daſchu reiſi — ari paſchi ſwej-neeki. No ſiwim gadahš ſcheitan tahdaš, kuraš ſwer lihdj 70 pudu un wairaf; bet reti gan tiſ leelaš gadahš. Pa kreewiſki fauz ſcho ſiwju forti bjelugi.

Wairaf eewehrojamaķa tirdſneeziba teef weſta ar: labibu, ſiwim, brandwihnu, alu, kokwiſnaš un linu-audekleem un zitahm ko-loniju un ſihkahn prezhem. Leelu weetu tirdſneeziba eenem koku-andele, kura alaſchin ir bagataku kauſchu rokāš. Turguš un pre-tſchu zenaš, ſihkumā eepirkot, tagad Zeiſkā ir ſchahdaš: mehreni bakki 4 aſu garumā — 3—5 rubl. g.; tikpat gari dehti zolli beeſumā un pehdu platumā — lihdj 2 r. gabalā; neſaltetas ſiwis, raugoteeš uſ winu ſortehm — pa 4—12 kap. mahrz.; ſaltetas ſiwis teef pahrdotaš wairaf gabaldš jeb ari pahrdš, kuraš, ja pehž ſwara nemtu, maſ-fatu 5—40 kap. mahrzina; ſikkeš 2—3 rbl. par ſimtu; kweeſchi 10—13 rbl. par tſchet-wertu jeb par 10 pudeem (10 pudi lihdjigi 400 mahrzinahm, tſchetwertš 3 puhreem); meeſchi — 5—6 rbl. par 10 pudeem; auſaš — 3—4 rbl. par 10 pudeem; linuſehklaš

— 10—18 rbl. par 10 pudu; ſweeſtš 20 lihdj 30 kap mahrz.; ſeerš 8—10 kap. mahrzina; drehbeš un apawa gandrihſ tapat lā Wiſſemē; labš pluğš (arkliš) — 50—60 rbl. gabalā; labāš dragaš (gari rati beſ wirſa) — 70—120 rbl. gabalā; praſti ga-tawi logu-rahmi 1 rbl. lihdj 150 kap. preeſch weena loga; ſirga apkalumš ar kaleja paka-weem — 1 rbl. un ari wairaf; trijelemeſchu arkliš — 70—80 rbl. gab.; pſaujamaš ma-ſchinez — 300—500 rbl. gab.; ezeſchāš preeſch weena ſirga (ar 18 dſelſeš ſareem) — 2¹/₂—3 rbl. gab.; ragu lopi un ſirgi gandrihſ tapat maſfa lā Wiſſemē, ſoſiš un wiſtaš gan ir lehtalaš; 40 mahrzinu petro-leuma — 180 kap. lihdj 4 rbl.; mahrzina ſeepu — 10 kap.; pudš ſahliš — 50—55 kap.; galwu zukurš 25 kap. mahrz.

Ar lopu-lopſchana ſcheitan nodarbojahš maſ, bet gan wairaf attahlaķāš weetāš un pilſehtāš.

Amatneekeem, lā p. peem.: galbneekeem, ſkrodereem, kurpneekeem, kalejeem, muhrnee-keem, klempnereem un ziteem ſcheitan naw leelaka pelna lā Wiſſemē; agraf gan taš ir bijis, bet tagad wairš naw.

Strahdneeki un deenastneeki ſcheitan dabu ja uſ gada nolihgſt: pee ſemeš darbeem — 10—12 rbl. par mehneſi, pee ziteem dar-beem pilſehtā — 6—12 rbl. par mehneſi pee ſaimneeka maiſeš. Meitaš jeb deenast-neezeš pilſehtā — 3—7 rbl. par mehneſi; uſ laukeem ari gandrihſ tapat. Deenastnee-keem, ſinamš, ir ja-iſteef ar ſawahm drehbehm, ja taš ihpaſchi naw peerimātš. Mgadſchi dabon junija, julija un auguſta mehneſchōš 1—3 rbl. par deemu; zitōš laiķōš 50—80 kap. par deemu pee ſawāš maiſaš. Strahd-neeki un algadſchi peenahſ wiſwairaf no Kurliſkaš un Charkowaš gubernahm. Tagad jaw, iſnemot waſaraš mehneſchuš, peeteef ſtrahdneeku no teem ween, kaš ſcheitan uſ paſtahwigu dſihwi nometuſcheeš.

Scheitan ir ari weikalneeki, kivi ſawu wei-kalu noſauz par tumſcho weikalu; taš paſtahw pa leelakaſi dafai wiltigā kaſrſchu ſpehle-ſchana, zaur kuru daudſeem ſpehleš nepaſi-nejeem, wiſwairaf iſ ſtrahdneeku kaſrtaš,

beidſama lapeiķa nonemta teef. Tahdāš rei-ſāš, kaš waj nu daudš lauzineeku ar labibu uſ pilſehtu brauz, jeb ari ſtrahdneeki ar wa-ſarā eepelnito nauđu uſ mahjahm bodahš, jeb ari, kaš kaudš uſ jarmarku (gada-tirgu) fabrautufchi, ſalaſahš arteki no 3 lihdj 30 zilwekeem un eeſahſ ſawu tumſcho weikalu ſchahdā wiſhē: (Turpmal weh.)

Deewa-kaſpoſchana Riğāš baſnižāš.
Swejteen, 3. aprili.

Zeſlaba baſnižā:	Spređitiš pulſten	10 m. Hoſt.	
	"	"	9 Mag. Lüttenſ.
Peteera baſnižā:	"	"	10 6 mahz. Boeſchau.
	"	"	10 ſup. Jentſch.
Domeš baſnižā:	"	"	2 mahz. Werbaui.
	"	"	9 l. m. Weirich.
Jahnu baſnižā:	"	"	2 l. m. Walter.
	"	"	10 l. m. Silbe.
Gertrudeš baſnižā:	"	"	10 m. m. Galen.
Zeſuš baſnižā:	"	"	2 l. m. Bergmann
Mahrtinu baſnižā:	"	"	10 l. m. Raehſbrandt.

Naudaš-papihru zena.

Riğā, 30. martā 1883.

P a p i r i		maſ.	praſija
Ruſimpertaš		8,24	8,27
2 ^o / _o bankbiletu 1. iſſaidumš		95 ¹ / ₂	96
5 ^o / _o " " "		91 ¹ / ₂	91 ¹ / ₂
5 ^o / _o inſt. 5. aiſnehmumš		93 ¹ / ₂	—
Auſtruma aiſnehmumš no 1877. gada		91 ¹ / ₂	91 ¹ / ₂
1. 5 ^o / _o Kreewu prem aiſnehmumš		219 ¹ / ₂	220
2. " " "		209 ¹ / ₂	210
Rib.-Bolog. dſelſeſķeta obl. 2. aiſnehmumš		—	—
5 ^o / _o konſol. 1871. gada aiſnehmumš		134 ¹ / ₂	135
Dreſaš pilf. hipotetu bankaš 5 ¹ / ₂ % obligacijāš		—	—
Kreewu ſem. kred. 5 ^o / _o ſihlu-ſihm.		131 ¹ / ₂	131 ¹ / ₂
Charkowaš ſemſt. 6 ^o / _o ſihlu-ſihmeš		92 ¹ / ₂	92 ¹ / ₂
Riğāš tom. bankaš aſ.		263	—
Riğāš-Dinaburgaš dſelſeſķeta aſzijāš		146 ¹ / ₂	147
Dinaburgaš-Biteſklaš dſelſeſķeta aſzijāš		—	162
Warſchawaš-Tereſp. dſelſeſķeta aſzijāš		130	—
Delāš-Biteſklaš dſelſeſķeta aſzijāš		—	—
Leel. Kreewijaš dſelſeſķ. aſzijāš		—	—

Tirguš ſinaš.

Maſfā par	pahru		pudu		pebu		mužu	
	rbl.	kap.	rbl.	kap.	rbl.	kap.	rbl.	kap.
Ruſju	—	—	—	—	92	—	—	—
Reeſchu	—	—	—	—	91	—	—	—
Auſu	—	—	—	—	75	—	—	—
Linſehklaš	—	—	—	—	—	—	9	60
Kartupeļu	—	—	—	—	—	—	—	—
Sweeſta	—	—	—	—	7	60	—	—
Labu ſihu	—	—	—	—	—	—	—	26
Prāſtu ſihu	—	—	—	—	—	—	—	15
Rupjaš ſahliš	—	—	—	—	55	—	—	—
Smaltāš ſahliš	—	—	—	—	50	—	—	—
Stangu dſelſeš	—	—	2	20	—	—	—	—
Reipur dſelſeš	—	—	2	40	—	—	—	—
Lapu tabaku	—	—	—	—	—	—	—	—

Atbildoſķaiš redaktors: Ernſt Plateš.

Sludinājumi.

Weikala atwehrišana.

Zaur ſcho ſinoju par laipnu eewehroſchana, ka eſmu ſchodeen atwehriš maſahš Sinder-un Melngalwju-eelaš ſtuhri, Terenkow nama, treſcho pahrdofchanaš-weetu preeſch manāš fabrikaš dſchreeneem, kur it ihpaſchi pahrdofchu

ſpirtu, brandwihnu, wiſadus likeerus, baſamu, rumu, konjaku, muzāš un pudeleš.

Riğā, 10. martā 1883.

Ar augſtzeenibu

Ed. Nob. Dreyer.

J. Holländer,
Kalku-eelā Nr. 17, pa 1 trepi angſchā, iſpahrdod atlihuš

dahnu-paletos
ſeml 30 rbl., tagad 15 rbl.,
20 " " 10 "

behnu-paletos
ſeml 13 rbl., tagad 8 rbl.,
10 " " 6 "

leetus mehtelus no 7 lihdj 20 rbl.,
waſaraš ſakaš no 5 lihdj 15 rbl.,
behnu waſaraš mantelus no 4 lihdj 12 r.,
ſehnu apgehruš no 5 lihdj 15 rbl.,
ſehnu waſaraš-paletos no 4 lihdj 12 rbl.

Breeſch

eefwehtijameem:

baltu kaſchemiru, wiſlabalo ſorti, 2¹/₂ ol. platu pa 85 kap.,
melnu kaſchemiru, wiſlabalo ſorti, no 40 lihdj 120 kap.,
melnuš apgehruš no 25 rbl.

Bruno Dieſel u. beedr.,
tuſku, manuſakturas u. kungu-apgehru weikala,
Kungu-eelā Nr. 1, Ramarina nama.

3 airu-laiwaš

lop tuſliſt meletāš pirk. Kaš wehletōš pahrdot, tee lai ſawāš adreſeš ar uſtaſtu: J. nobod ſcha laiſkraſta redakcijā.

Dubultu frogs

teel iſrentetōš uſ 6 gabcem un tamdeſt tiſs notiretš torgo beeldeen 8. aprili plſt. 12 puſdeemā, eeſch Wilderlin muifchaš.

Gebruukſchanaš-weeta

ar aluš-bodi ir iſihreſama uſ Waufklaš jeka Nr. 52, Tornatalnā.

Naudaš-ſkapji

pee

Lūhe uu beedriš,
ſeml Lūhe u. Zimmerdal,
Riğā, leelā Smilſchu-eelā Nr. 7.

Kahdu kreetnu Hamburgaš meiftaru
peenehmufchi meš pahrdodam muſhu nguſd-
droſcho, dubulti iſmehrjeto

aſfalt-juntu-papi

tagad nepahrſpehjami labā buſſchanaš pee meh-
renahm zenaš, ja wajadſiğš, uſ nomakfu.

Karl Newermann un beedr.
pee Jauneem wahrteem.

Kungu-maiſeš zeptuwe

Schluhnu-eelā Nr. 23, pee birſchaš, kura jaw ſiguš gaduš paſtahw, ir ar wiſahm pee taſh peederofchahm telpahm un dūhwolli iſih-
reſama un war tuſliſt eewilſtreš. Klahaſtaš ſinaš pee

S. Arenſtaum.

Rahwes fina.

Nadeem un pašhameem ta behdu fina, ta tam Wisuwarenam ir patizees muhsu mihlu dehlu

Kahrli Vihtus

diwdesmit otrā dšhwibas gadā pehz arubtas slimbības pec sewio aizinat. Glabato winšā tifa Wez-Roseo kapdo.

Loti apbehdinati wezaki un radi.

Pilsehtas = pahrwalde.

Daugawmalā, Kristiāna bīdes tuwumā atrodšer, pawisam 830 kwadrat-afu leeli nolraufšanas plaišči tils us to laiku lībeš 1. martam 1884 ifrenteti.

Uf rentefšanas-nofajizumeem ir it ihpafchi eewehrojams:

- 1) Ka us teem apšihmetecem plaišcheem nedrihst kraut uguns-nedrošas leetas, it ihpafchi malku, un
 - 2) ka rudenī tani laika no 1. augusta lībeš 31. oktobrim ir no kraufšanas-plaišcheem til daubš weetas preefšā tirgošanas ar augteem pret pemehriku atlihdšinaschanu rentneekam jabod, zil daubš tas par wjadšgu ikradšas.
- Kas to gribetu rentet, tee lai pteeizabš ekonomijas pahrwaldes lanžleja pagaidu pilsehtas-nama, leelaja Rehnin-cela Nr. 5.
- Riģā, ekonomijas pahrwaldē, 28. martā 1883. Nr. 890.

Had tas šhejeenes Kaulē mahjas gruntineels Zahnis Melafne ir parahdōs kritiis, tad teel wišā wina parahdu dwejei un parahdu nehmeji ufaizinati, us to drihšato un wišweh-lafais 3 mehnefchu laika, t. i. lībeš 21. jūnijam 1883 pec apafšaralšitās pagasta-teešas pteeitees. Pehz fchi termina parahdu praštaji netiis wairš eewehroti un ar parahdu flehpejeem tils ikumigi darits.

Rudendrol pagasta-teešā, 21. martā 1883. Preefšchēdetajs: **A. Kalnin.** Skrihw.: **D. Blanke.**

Skultes

Riģā un winas aplahrtne dšhwodameem pagasta lozleem par finu, la 30. aprili un 2. majā fch. g. Riģā „Lustiģ weefniģa“ pret nodofšanu samafsu

jaunas pafes

ifdotas tils. Ja labdam dafšahrti kara-klaušbas finā labda darifšana buhtu, ir 30. aprili fch. g. ar wjadšigeem dokumenteem turpat japeeteizabš. Skultes pag. waldē, 30. martā 1883.

Kaiwes muišchā

20. aprili fch. g. lopu-, firgu- un dafchadu žitu mantibu

tirgus.

Kaiwes walfst-waldē, 25. martā 1883. Walfstwejalais: **J. Kahrliit.** Kalfstuwedejs: **P. Weiomans.**

Manš togadejais dšhwoflis ir Zelgawā,

Bafniģas celā Nr. 4. (lanwitera Pongraģa nama, otrs nams no polšijas). Annas stundas: no pulst. 9—12 rihtā, no pulst. 3—5 pehz pušdeenas. **G. Waters.**

Weena maifa,

17 pehdū gara un 15 pehdū plata ir pahrdobama Soku-falā Nr. 24.

N. N. Neeses

tschuguna un dsels - pretfchu nogulditawa

Wchwer-celas un Teatra-bulwara stuhri, **J. N. Epohra** nama, Nr. 6, pcedahwā: dafnišchu un kapu krusus, kapu peederumus, la: dabus, wasas, kehdes, tschuguna un kalama-dsels sehtas, arklus wišadōs musturōs no **U. S. Schwarzhofo**, plihthes, wahgu bufkes, hermetifšas krobšus durwis, kalama-dsels malfu keros preefšch melderem, pnhru- un garwiģu-mehrus pa mehrenahm ženahm. Ari ir turpat pahrdobama **weena lokomobile**

no 10 firgu-spehkeem.

No žensures atwehlets. Riģā, 1. aprili 1883.

Drulats un dabujams pec bilfchu- un grahmatu-drulataja un burtu-lehjeja **Ernst Plates**. Riģā pec **Pētera** bafniģas.

Singera original schujamas = machines

peczi milioni bruhkē, pehrngada pahrdewums 561,000 gabali,

ir brangumā, isturibā un kreetnā fastahdijumā nepahrspehtas un atfhtas par tahm pilnigalahm, derigalahm schujamahm maschinehm tā preefšch

familijas bruhkes tā preefšch wiseem amatneezibas noluhkeem.

Singera original schujamas-maschines ir no kreetna materiala un ar nefalihdšinamu aturatibu fastahditas; wišas gruhiti isprotamas un newajadšigas ceriftes, las schujamas-maschines wehrtibu titai pamafina, la ari strahdaschanu apgruhitina, ir pec tahm atmeštas; tadeht tahš naw wiš titai tikween la tahš weenfahrtigalahš, bet tahš ir ari tahš labaki fastahditahš schujamas-maschines pasaulē.

Teel pahrdotas ari ar pilnu apgalwofchanu un beš ženas pa-augstinaschanas pret masu eemafsu un latras nedekas palafmalfu ar 1 rubli.

G. Neidlinger,

Aleksandra-bulwari Nr. 1.

leelajā Maskawas celā Nr. 54.

Sehns

no 14—15 gadus wejs, las prot rehfinat un ralfiti, war par mahzekli pteeitees **Grahwel** l. bodē **Zehfio**.

Kalejs,

las gribetu weenu smehti us renti no Jurgeem dabut, war pteeitees brihsumā pec **Dpes-muifšas** (Opelalna draudšē) **Jafcha** krodšneeta **Zahn Felder**.

Dahrsneeks

wjadšigs **Birfchu-muifšā** pec **Zehlablates**.

Wefeliga emma,

las labdus 3—4 mehnefchus ir sihdijufe, war weetu dabut. Adrešes janodod **Ernst Plates** drulatawā pec **Petera** bafniģas.

Duntes-muifšā.

Duntes-muifšas gruntu-rentneeki top žaw fcho ufaizinati, lai to us leeldeenahm fch. g. malfajamo gruntu-nandu eemafšatu pec **Duntes-muifšas** administrācijas lafes pahrwaldneeka, wejalajā **A. Groschte** lga šhejeenes **Wold** **Angelbed** un beedra pahrdotawas lantori, pilsehtas **Kalku-celā** Nr. 24, ee-ēja no **Wing-celas**. Riģā, 31. martā 1883.

Duntes-muifšas administrācija. 3

Skapjus,

komodes, toaletes, bufetes, gultas (preefšch 1 un 2 guletajeem), behrnu-gultas, galdus, sofas, federn-krehstus, needru-krehstus un wišadas žitas mehbeles top lehti pahrdotas ahripilf. leelajā **Kaleju-celā** Nr. 46, mehbelu magafinē. Turpat ir dšhwoflis no 3 istabahm isihreijams.

Semes piržetecem **Ufas** gubernā.

Sinoju, la seme wehl dabujama pirkti, ar nolihgumeem, la fludinats „**Balki**“ un „**Balti**“ **Semfopi** 42. numurā, 1882. g. eewehrojamas finas ari „**Balti** **Semfopi**“ Nr. 5 un „**Dabjas** **Wefi**“ Nr. 6 1883. Mana wehstules adreše ir: **U. A. Belsuopry** **Уомскою** ryb. na **erannio** **Uranno**. Pilnigala žela adreše dabujama **Kreisner** lga drebhu magafinē **Bastei** **bulwari** Nr. 8, Riģā. Wehlejams buhtu, la pirzeji ar lugofšanas atklahšchanu dotos želā. **J. Weinbergis**.

Sw. Jabna bafniģā.

Puhpolu swehtdeenā plifš. 6 watarā:

Garigs konzerts

Latweefchu **Walter-skolai** par labu. Bileies pa 1 rbl., 40 kap., 25 kap. no pirm-deenas dabujamas **E. Plates** lga drulatawā, **Kaptein** lga grahmatu-bodē, leelajā **Rehnin-celā** Nr. 10 un **Dšienaw-celā** Nr. 67 pec **stolotaja** **J. Dsolina**. 2

Riģas dahrskopibas beedriba

ir nodomajufe ap **Zahneem** fch. g. isihlot leelatu

femen = ogu un rofchu ishtahdi

un eeluhš tillaš fawus beedrus, la ari nebeedrus, lai pec tam dšhwī peedalitos. Goda-afgu programa un žiti tablaki nofajizumi tils aprisa mehnefi isfludinati un dalibneekem, ja to wehlahš, preefuhtiti. Pec goda-afgu isdalischanas tils netil ween leels fortu wairums un ishtens fortu no-fautums, bet it ihpafchi kultura eewehrota. Kofes war ishtahdit seefofšas, puku-podōs, la ari nogreestās pukēs un proti no pešde-jahtm ja eefpehšams pa 3 gabali no latras fortes. Semenu-ogās ir wehlejšams, la ne masā flaitā no latras fortes tiftu ishtahditas, tapat ari war augtus nefofchus semenu flabus ishtahdit. **Preefšchneeziba**.

Goda-afga

Riģā 1880.

Fabrikas-sihme.

Apgalwofšana par latru gabalu.

Wišas fortes leeli un masu sahgu, sahgu-wihlu, atflehdšneeku-wihlu u. t. t. lairā leelumā, if wiofmalafā **Anglu** leeta-teebranda laifitas, un las ir no pašhstami teizama labuma, taifa un pahrdod pa fabrikas ženahm

Gustawa Soenneckena
Riģas sahgu- un wihlu-fabrika,
raltufcha-plaži, **Kamarina** nama.

Riģas Latw. beedriba.

Swehtdeen, 3. aprili 1883,

pulstēn 1/8 watarā:

Benefic-konzerts

preefšch beedribas dšedataju kora wadona

A. Ahrgala lga.

Pec fchi konzerta isihlošanas laipni nems dalibu: **Žeen**, **Soprana** **soliste** **ifofe**, **baritonis** **J. Lepschewiga** lgs, **tenorists** **J. Reichardt** lgs, **kapellmeistars** **L. Wölferta** lgs, **pianists** **P. Schanzberga** lgs, **waldbornists** **Schultheija** lgs, la ari abi beedribas dšedataju fori.

Mafsa: **Birmās** 4 rindās 1 rbl., no 5. lībeš 10. rindai 75 kap., **nenumuretas** weetas **sahlē** 50 kap., **lefhās** un **galerijā** 30 kap. — **Programmas** lībeš ar telšu no „**Pawafars** un **mihleštiba**“ malfa 5 kap. gab. — **Biletes** eepreefšch dabujamas beedribas nama pec **schwei-zepra** un konzerta deenas watarā pec **fafes**.

Preefšchneeziba.

Uf fcho konzertu padeiwigi eeluhš

A. Ahrgals.

Diwas sudraba krehjuwa kannas ar breefchu-galwas wapeni, ir pajudufšas. Kas par tahm waretu dot flaidru finu, tas dabuš **25 rbl. pateizibas** afgu leelajā **Aleksandra-celā** Nr. 4. No pirkšanas lai fargahš.

Riģas staueru-artels.

Swehtdeen, 3. aprili fch. g. plifš. 12 deenas

wingrotaju sahlē (**Turnhalle**)

pilna sapulze.

Deenas lahrība:

- 1) Pahrsflats par pagahufcha gada darbošanas
 - 2) komitejas wihra želšana,
 - 3) dafchadi pahrspreedumi.
- Beedri top laipni ufaizinati, jo pilna flaidu fanahst. **Staueru** wezafee.

Pabafchu Katgas faim-neekam

J. Kaga ir is flaila mahja no 23. us 24. martu fch. g. nofagta

tumfchi-dseltena fehwe,

10 gadus weza, nef krehpes us kreifo puš, kreh-fai preefšchlahjai nags pawisam pahrsflifšit un žaur nagu plaišumu ta us to labju fliba, eewuhgia ragawās ar abdas falahju un fedullu, saki krahfotu refnu loku, **strika** apawfchi un wehl no klehtis ir daubš drebhu panemtal. **Wibreefchu** un **feeweeefchu** drebhes, nahina un wilatna, flapja wefcha un nahna aubelli, **wilnaini** un **pušwilnai**. Kas to peerabda, tad dabuš no mineta faimneeka **25 rbl. pateizibas** algas.

No polizijas atwehlets.